

Uvod

Donedavno su kompjuteri bili privilegija samo malog broja ljudi koji su sebi mogli da ga priušte, uglavnom za poslovnu upotrebu. Danas kompjuter ne predstavlja privilegiju već potrebu, i koristi se u razne svrhe. Trend kompjuterizacije zahvata cjelokupnu svjetsku populaciju tako da se danas kompjutersko obrazovanje smatra osnovnom.

Kompjuteri kao i sve ostalo, što je našlo primjenu u svakodnevnom životu, nisu ostali pošteđeni raznih zloupotreba. Štete počinjene raznim manipulacijama i zloupotrebama kompjutera veoma brzo poprimaju veoma velike razmjere. Kompjuterski kriminalitet danas zauzima visoko mjesto na ljestvici najtežih i najopasnijih krivičnih djela, te je kao problem svjetske zajednice svrstan odmah poslije terorizma i organizovanog kriminala.

Ovu temu sam odabrao zato što u Bosni i Hercegovini do danas nema registrovanih slučajeva zloupotrebe kompjutera, mada se vjeruje da je ovaj problem nadolazeći i na ovim prostorima. Potrebno je posvetiti se izučavanju ovog problema, kako bi ga dočekali spremni da se odbranimo od šteta, koje se na ovaj način uzrokuju.

Pojam kompjuterskog kriminala

Prije početka definisanja pojma kompjuterskog kriminala potrebno je znati da se u literaturi javljaju dva odvojena stajališta o ovom fenomenu. Jedno stajalište tvrdi da kompjuterski kriminal samostalan fenomen, dok drugo stajalište smatra da su pojavni oblici zloupotrebe kompjutera samo drugi način da se izvrši neko krivično djelo.

Kod krivičnog dijela zloupotrebe kompjutera imamo više kategorija :

prva kategorija jeste počinitelj krivičnog djela koji u ovom slučaju mora biti poznavatelj informatike i informacionih tehnologija. Znanje za ovo više ne mora biti nadprosječno, jer je sa omasovljenjem interneta omogućen pristup gotovim alatima za učinjenje ove vrste djela

druga kategorija jeste prisustvo kompjutera ili informacionog sistema kao sredstva ili objekta učinjinja krivičnog djela. Vrijeme i mjesto više ne igraju značajnu ulogu jer se djelo može učiniti i bez fizičke prisutnosti činioca na mjestu nastupanja posljedice. "Vrijeme je takođe kategorija, koja ne ograničava mogućnosti za pojavu ovog oblika kriminaliteta, tako da se ovaj delikt može izvršiti već u jedinici vremena od tri hiljadita dijela sekunde." 1

Jedna od definicija kaže da je kompjuterski kriminal " protivzakonito, nemoralno i neovlašteno ponašanje koju uključuje miješanje u automatsku obradu podataka i/ili u komunikaciju podacima ". 2

Podjela kompjuterskog kriminala

Najprimjenjivija klasifikacija je ona koja dijeli kompjuterski kriminal prema ulozi koju zauzima kompjuter u samom fenomenu. Kao prvi oblik se uzima onaj u kome kompjuter služi kao sredstvo izvršenja krivičnog djela (Computer related crime).

Drugi oblik jeste onaj u kome je kompjuter objekt radnje izvršenja (Computer crime).

Treći oblik kompjuterskog kriminala jeste onaj koji uzima računar kao neku vrstu " saučinitelja ".

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com